

Ten Geleide

Beste lezer,

De nationale raad van 24 september heeft zich gebogen over de diverse geleidingen van seculiere fraterniteiten tot de priester- en kleine zusters-fraterniteiten; elkeen heeft een specifieke invulling hoe men de spiritualiteit kleur geeft en doorgeeft aan groepen, individuele zoekers.

De N.R (Nationale Raad) heeft als denktank de bedoeling om, naast het redactiewerk voor het tijdschrift, een luisterend oor te zijn voor wensen en activiteiten die gezamenlijk kunnen ondernomen worden voor de verspreiding van het gedachtengoed van Charles de Foucauld.

Na deze serieuze beschouwing, wil ik vooral benadrukken dat bij een wissel straks van de voorzitter van de N.R. een groep bewuste N.R. leden de voortgang zullen bestendigen van een goede samenwerking. Met deze danken we alvast Christophe Bogaert en we hopen hem ook nog in ons team als verantwoordelijke voor de West-Vlaamse fraterniteiten te blijven verwelkomen.

Vanaf het begin is duidelijk dat koken geld kost en we dan ook weer toe zijn aan herabonnering, lidgeldvernieuwing of bijdrage voor 2012, hoe je het ook noemt: alle leden van de priester- en lekenfraterniteiten vinden hun overschrijvingsformulier terug in de brief als bijlage. We vermelden graag dat we solidair zijn met de minsten onder ons, die straks ook weer mogen deelnemen aan de internationale bijeenkomsten, de vakantieretraites, de Nazarethmaanden. Hiertoe spijzen we de Europese en internationale kassen van de vereniging. Een aangepaste bijdrage zal dan ook op zijn plaats zijn en we rekenen op uw mildheid.

De 1 december-vieringen zijn ook gelegenheid om de visietekst van Charles de Foucauld en die van Geert (onze voorzitter vanaf januari) ter harte te nemen en ons gebed te laten gaan naar de noden van onze groepen en leden. We zien alvast ook graag nieuwe leden en geïnteresseerden tegemoet. Ook de kerstrecollectie, de fratdagen van West- en Oost-Vlaanderen, worden belicht. In een artikel van Jan Sevenhant wordt een lans gebroken voor een maandelijkse woestijndag voor de priesters. Een oase tijdens de adventsdagen? Of een halte die regelmaat brengt in ons dienstbaar leven, ons gezin, onze gemeenschap?

Luc Frenay.

Bijbelsprokkels

Marta

Tussen de soep en de patatten

Ze had haar best gedaan: alles was in orde, alles stond klaar want Hij zou komen. Ze zou Hem in haar huis ontvangen en Hem bedienen. Haar zus Maria was daar ook en die zette zich aan zijn voeten, toen Hij was binnengekomen en beginnen praten. Normaal deden vrouwen zo iets niet, maar bij Hem kon het blijkbaar. Marta werd in beslag genomen door de drukte van het bedienen. Maar op een gegeven moment werd het haar teveel, ze kwam er even bij staan vroeg: "Heer, laat het u dan onverschillig dat mijn zuster mij alleen laat bedienen? Zeg haar dan dat ze mij moet helpen". Maar Jezus wees haar met een zekere tederheid terecht: "Marta, Marta, wat maak je je bezorgd en druk over vele dingen. Slechts een ding is nodig. Maria heeft het beste deel gekozen en het zal haar niet ontnomen worden" (Lc 10, 38-42).

Lucas zegt niet hoe Marta op deze woorden reageert. Wat deed ze verkeerd? Als een goede joodse vrouw zorgde ze voor het huishouden, haalde water, maakte het eten, was waarschijnlijk getrouwd en had kinderen. Een Israëlitische man preeste zich gelukkig met zo'n vrouw: "Het hart van de man vertrouwt op haar en aan winst zal het hem niet ontbreken... Haar zonen staan op en roemen haar, haar man staat op en roemt haar" (Wijsh 31, 11.28). Waarom zou Maria een beter deel hebben gekozen? Als het aan haar lag zou er niet veel eten op tafel komen... Maar dat is het niet wat Jezus haar wil zeggen. Want het verschil tussen beide zussen is niet dat de ene zit en de andere rondloopt, maar dat Maria luistert en Marta in beslag wordt genomen door de drukte.

Als we de traditie mogen geloven, zou Maria de goede zijn en Marta de slechte. Maria is de brave, contemplatieve vrouw die geheel in beslag wordt genomen door haar Heer, en Marta de actieve pronte huisvrouw die het met al haar drukte wel goed bedoelt maar er toch een beetje naastzit. Vaak werd hierdoor het contemplatieve leven opgehemeld, alsof het actieve leven een lagere trap was. Marta wordt op vele schilderijen voorgesteld als de stevige vrouw, met pot en lepel in de hand en de schort voorgebonden.

Toch zijn er in de traditie ook mensen die het opnemen voor Marta. Dorothee Sölle haalt in een artikel over beide zussen de zeer eigengereide interpretatie van Meester Eckhart aan: "Marta was bang dat haar zuster in een zoet geval van welbehagen bleef steken. (...) Want ze zat nog in het welbehagen en de aangename affectie, ze kreeg les en leerde pas leven, terwijl Marta al in het reële leven stond."

Er wordt ons trouwens nog een ander aspect van Marta en Maria getoond, dit keer in het evangelie van Johannes. De twee zussen hebben nog een broer, Lazarus. Hij was ziek, en ze hadden de hulp van Jezus ingeroepen. Maar Jezus komt niet en Lazarus sterft. Pas als Hij het bericht van zijn dood verneemt, gaat Jezus met zijn leerlingen naar Betanië, het dorp van zijn vrienden. Daar zal Hij Lazarus weer opwekken. Maria zit thuis te rouwen en werpt zich later wenend aan zijn voeten, maar Marta komt Hem eerst tegemoet en durft te zeggen: "Heer, als Gij hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn". Tegelijk drukt ze ook haar geloof uit in Jezus: "Maar zelfs nu weet ik dat, wat Gij ook aan God vraagt, God het U zal

geven". Ze is in het evangelie de eerste (en de enige!) na Petrus om Jezus als de Messias te erkennen: "Ja Heer, ik geloof vast dat Gij de Messias zijt, de Zoon van God". Ze is een volwassen gelovige vrouw. Niet voor niets wordt ze later op schilderijen ook voorgesteld als dappere drakendoder.

Marta en Maria mogen niet tegenover elkaar gesteld worden: het zijn zussen! Ze zijn heel verschillend: Maria zit als een leerling aan Jezus' voeten, Marta loopt rond en bedient. Maria kan enkel huilen en werpt zich voor Hem neer, Marta discussieert vrijmoedig met Hem. We zien trouwens aan de reactie van Jezus dat Hij de ene niet boven de andere stelt: Hij spreekt met de sprekende Marta, en huilt met de huilende Maria. Zonder Maria zou er niemand zijn die naar Jezus luisterde, zonder Marta had Hij geen eten gekregen. Slechts een ding is nodig: Jezus waardig ontvangen. Daarvoor moeten beide zussen er zijn.

Meer weten? Lc 10, 38-42 en Jh 11, 1-45

Barbara Focquaert

SECULIERE FRATERNITEIT

IMPRESSIE OOST-VLAAMSE FRATDAG IN GENT

Oost-Vlaamse Fratdag in Gent op zondag 16.10.2011 rond “De spiritualiteit van Tibhirine”, onder de deskundige begeleiding van priester P. Perquy

Lieve lezers

Graag deel ik met jullie enkele impressies van en over deze dag... Verwacht jullie dus niet aan een objectief relaas over het verloop van deze bijeenkomst.... Dat wordt het duidelijk niet... Verwacht je wel aan enkele subjectief gekleurde aantekeningen en bedenkingen bij deze dag...

Om te beginnen moet ik toegeven dat het me enige moeite heeft gekost om toch naar Gent te trekken, die bewuste zondagmorgen... Het beloofde één van de laatste echt zonnige dagen te worden van dit najaar... en het vooruitzicht om een hele dag binnen door te brengen met luisteren, denken en praten, trok me niet aan... Bovendien had ik de film “Des hommes et des Dieux” al tweemaal gezien én stak hij en de hele hype er rond, mij tegen... Waarom ik dan toch gegaan ben?

Wel, ik had nood aan een dag voor mezelf, in goed gezelschap, met eendeugdooende babbel... En blijkbaar kan onze goede vriend en leidsman, de zalige broeder Charles, daarvoor zorgen...

Groot was mijn verbazing toen bleek dat een 30-tal mensen ook de moeite hadden gedaan om op de uitnodiging en het aanbod in te gaan... blijkbaar had ook ieder zijn motivatie hiervoor... Ik ontdekte veel vertrouwde gezichten waarmee onmiddellijk aangename herinneringen werden opgehaald, maar er waren ook veel nieuwe, voor mij onbekende gezichten die, God zij dank..., op het einde van de dag een eigen naam én een eigen verhaal hebben gekregen... Alleen daarom al, om de ontmoeting en de losse babbel... het doorbreken van de eigen kring en het kijken over de grenzen heen... het spreken en luisteren in zijn Geest... is zo'n dag al de moeite waard... Ik zou zelfs durven zeggen noodzakelijk, van levensbelang... Waar anders halen we de vitale vitamines die deze dag ons zomaar gratis en gul geeft?

Ook over de spreker en zijn boodschap wil ik jullie iets zeggen. Pr. P.Perquy is aalmoezenier van Filmmagie... in de ban van het witte doek dus... en dat bleek al van bij de eerste kennismaking. "We moeten beseffen dat de krachtigste manier van verkondigen de verkondiging is via, met en door film"... Dat kon tellen als opendoender... En welke kop lees ik vandaag in de krant n.a.v. het Gentse Filmfestival? "Film is het mooiste medium om een verhaal te vertellen" (uit GvA 20.10.2011)... en we konden er zondag niet omheen: blijkbaar waren veel deelnemers van de fratdag diezelfde mening toegedaan en kwamen ze af op de lokroep van het onderwerp en in het vooruitzicht van een gedegen duiding rond de aangekondigde film... de mooiste manier om Zijn Verhaal te vertellen... Het mag ons aan het denken zetten i.v.m. de beleving van ons geloof en onze spiritualiteit... We leven duidelijk in een maatschappij waarin het beeld een prominente plaats inneemt. Bovendien zijn we allemaal kinderen van onze tijd. Laten we dankbaar gebruik maken van alle mogelijke, moderne middelen om mensen te bereiken met Gods boodschap van bevrijding... niet omwille van het middel ... of ter vervanging van een persoonlijk gesprek... maar om mensen smaakvol "goesting" te doen krijgen naar meer...

Tot slot nog iets anders... wanneer je er nog nooit zelf actief betrokken bij bent geweest, realiseer je je dat niet... maar het voorbereiden en leiden van zo'n dag vraagt heel wat. Ik sta er telkens weer van versteld hoe een handvol mensen, ieder op zijn manier en met zijn talent, zowel voor als achter de schermen, heel trouw en plichtsbewust, zonder veel heisa, bijdragen tot het welslagen van zo'n dag. Zij zorgen voor het creëren van "de meest optimale omstandigheden" waarin zo'n fratdag kan plaatsvinden en kan slagen.

Laten we elkaar blijven bedanken voor de zegen die we op deze manier voor elkaar mogen zijn... en hopelijk mag dat ons blijven aansporen om ieder, elk op onze eigen manier en op onze eigen plek anderen tot zegen te zijn vanuit de spiritualiteit van broeder Charles. Heel uitdrukkelijk wil ik René en Lieve, P. Perquy, Koos en Ilse en de kleine zusters van de Reinaertstraat bedanken...

En natuurlijk wil ik ook geen enkele deelnemer vergeten, want ook zij dragen bij tot het succes van zo'n dag... Bedankt allemaal ... Graag tot een volgende keer... bij een nieuwe ontmoeting waarbij we als hoogtepunt van die ontmoeting in het breken en delen van het brood en het overvloedig gieten en schenken van de wijn zowel de zorgen en het verdriet als de vreugde en het geluk van elkaar mogen delen in Zijn Naam...

Annemie Dossche

HERNIEUWEN ABONNEMENT VOOR LEKEN

November is traditioneel de maand waarin we u eraan herinneren om het lidgeld te betalen. Dit bedraagt
**€15.00 voor alleenstaanden en sympathisanten en
€25.00 voor koppels.**

U kunt storten op volgend rekeningnummer, liefst met bijgevoegd overschrijvingsformulier:

733-0477659-61

Johan Vannevel

Slingerstraat 38

8820 TORHOUT

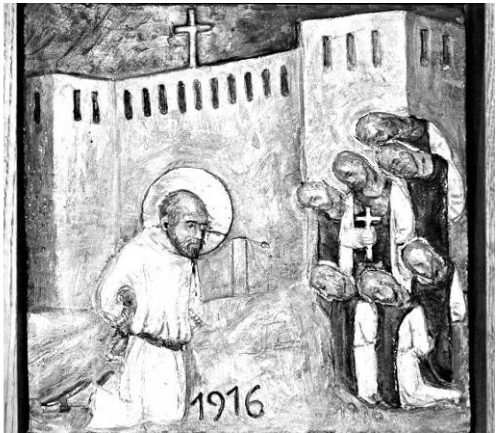
Voor de mensen die in groep betalen vragen we beleefd om de namen op te geven van de leden die betaalden.

Het lidgeld dient om de Fratbrief te drukken en te verzenden, om de broers en zussen op missie in het buitenland een abonnement te kunnen schenken, en om te delen met Fraterniteiten in Europa en andere continenten die het moeilijk hebben. Veel dank om het "storten" niet te vergeten en dus onmiddellijk te doen!

Christof

1 DECEMBER VIERINGEN

Chapelle d'adoration, abbaye Notre Dame des Neiges, Ardèche, bas-relief de sr. Mercédès, abbaye bénédictine de Dougne, Tarn.

West-Vlaanderen

Wevelgem:

I.v.m. 1 december zullen wij in Wevelgem op woensdag 30 november om 17 uur de film "Des hommes et des dieux" bekijken, na korte inleiding over verband met Charles de Foucauld.

Heeft plaats **in het WZC Sint-Camillus**, Kloosterstraat, Wevelgem.

Info bij Marc Demeulemeester,

tel.: 056/22 53 14.

Avelgem:

Organisatie diaken Frans Vanrentergem. Op 1 dec. om 19 uur **in Marialove**, Gauwelstraat 24, is er ter plaatse een broodmaaltijd voorzien. Daarna een conferentie door Pater Clement, Scheutist, en eucharistie. Leden van de fraterniteiten ter plaatse dienen zich niet vooraf aan te melden.

Wie van elders komt verwittigt Frans, tel.: 056/64 40 29. Iedereen is welkom!

Brugge:

Op donderdag 1 december van 14 tot 17 u: Gelegenheid tot aanbidding **in de huiskapel** van de **kleine zusters van Nazaret**, Kleine Hoedenmakersstraat 7, 8000 Brugge

Vanaf 18 uur bent u welkom bij: Johan Goemaere,

Fraterniteit, Baron Ruzettelaan 433A, 8310 Assebroek

Om 18.30 uur: Eucharistieviering gevolgd door aanbidding in het kapelletje in de hoeve.

19.30 uur: avondmaal met eigen picknick. Drank te verkrijgen.

20.15 uur: Priester André Foulon met klanken uit de vakantieretraite van de priesters te Gouville.

20.45 uur: enkele mededelingen en einde.

Laat weten of je er bij kunt zijn ...: Anne-Marie Waerlop,
tel.: 051/ 72 33 07

Antwerpen

Vosselaar:

In Vosselaar komen we samen op 1 dec. om 15 uur **in zaaltje Sjaloom** voor een korte bezinning en een gezellig samenzijn. Voor meer inlichtingen: frans.cornelissen@telenet.be,
tel.: 014/61.43.72

Oost-Vlaanderen

Gent:

In Gent kan men op 1 december terecht **bij de Kleine Zusters van Nazaret in de Reinaertstraat 24**, tel.: 09/226 32 84.

In de kapel is het stille aanbidding van 14 u. tot 18.30 u. Je mag kiezen wanneer je komt en hoe lang je blijft. Daarna is er om 19 u. een gezamenlijk herdenkingsmoment gevolgd door een broodmaaltijd.

De kleine zusters zorgen voor eten en drinken.

Later volgen meer details.

Oudenaarde:

In Oudenaarde is er, net zoals verleden jaar, een herdenking van de sterfdag van Charles de Foucauld op 1 december (een donderdagavond dit jaar) om 19.30 u. **bij de zusters Bernardinnen** in de Hoogstraat. Maar opgelet, de zusters zijn verhuisd naar de Hoogstraat nr. 28 en er is geen gelegenheid meer tot parkeren bij de zusters zelf. Voor meer info, contacteer Roland Van Rostenberge, rovaro2@skynet.be, tel.: 055/21 09 80.

Limburg

Hasselt:

Donderdagavond 1 december **in het Pastoraal Informatiecentrum** (het P.I.C.), Tulpinstraat 75 te Hasselt.

Om 19.00 u.: welkom, daarna de film "Des hommes et des dieux". Na de film een uur geleide aanbidding en daarna: gezellig samenzijn!

Info bij Omer en Odette Boyen-Ilsen,

tel.: 011/22 80 91.

PRIESTERFRATERNITEIT

BOODSCHAP VAN DE EUROPESE BIJEENKOMST VAN DE PRIESTERFRATERNITEITEN JESUS CARITAS

Schöneiche/Berlijn 28/07 - 04/08/2011

Negen landen waren aanwezig op deze Europese bijeenkomst: Oostenrijk, Polen, Duitsland, België, Ierland, Spanje, Italië, Malta en Frankrijk. De Duitse broeders verwelkomden ons gastvrij in een Diocesaan huis Schöneiche nabij Berlijn. Ze voorzagen ons ook van een programma.

We namen de voorbereide rapporten van elk land door. De Oostenrijkse Fraterniteit realiseerde een theaterstuk over het leven en de boodschap van Broeder Charles de Foucauld, ze voerden dit reeds op in verschillende parochies in Oostenrijk. De Duitse Fraterniteit maakten een film op DVD over het leven en het doel van de Fraterniteit.

De Nazarethmaanden blijven doorgaan. Er is een gepland in november 2011 in Frankrijk en in augustus 2012 in Spanje. Een Nazarethmaand vindt nu plaats in Oostenrijk in een vierwekensysteem, zodat de broeders in het weekend terug naar hun parochies kunnen. De 'tweede adem', een veertiendaagse bijeenkomst in de spiritualiteit van Charles de Foucauld, wordt alternerend met de Nazarethmaand in Frankrijk opgezet. Voor al deze initiatieven zijn broeders van andere landen altijd welkom. We dienen er ook rekening mee te houden dat niet veel jonge priesters bij de fraterniteiten komen, de leeftijd van de fraterniteitsleden verhoogt hierdoor.

Daar Laurent Dognin hulpbisschop van Bordeaux werd, koos de bijeenkomst een nieuwe Europese verantwoordelijk: John Mc Evoy van Ierland. Hij aanvaardde deze taak en rekt op de steun van ons allen.

We spraken over de veranderende situatie in de parochies: er zijn van langzaam minder priesters en de taken vermeerderen. Heel wat energie wordt gestopt in de pastorale structuren. We voelen een nood aan inspiratie, aan spiritualiteit, bemoediging en steun. Ons geloof wordt uitgedaagd. We worden geconfronteerd met verscheidene indrukken van gelovigen en ongelovigen. Dit daagt ons uit om te zien wat er in ons eigen hart leeft en soms dienen we Jezus Christus te herontdekken. Het nodigt ons uit om meer en meer in dialoog te treden.

Tijdens het weekend bezochten we de parochies. We troffen er een situatie van diaspora aan van katholieken in verschillende delen van Duitsland. We hoorden van de gedwongen migratie na de tweede wereldoorlog en de

secularisatie onder het communistisch bewind, met als gevolg de marginalisatie van de Christenen. Sommigen van ons verwoordden dat de situatie in bij ons thuis gelijkaardig is, we mogen ook van deze “diaspora” spreken, zoals de Duitse kerk het verwoordt.

De crisis in verband met het kindermisbruik binnen de kerk heeft de kwetsbaarheid van de Kerk duidelijk gemaakt, alsmede de donkere zijde van de Kerk. Er ligt een lange helingsweg voor ons.

Europa is grotendeels veranderd sinds de “Wende” (“omwenteling”) in 1989, toen de Berlijnse muur viel en de Europese Unie zich uitbreidde. Alle landen worden meer en meer geconfronteerd met immigratie: het Roma-volk, de arbeiders van Oost-Europa, de dramatische situatie van de vluchtelingen uit Noord-Afrika. Zullen zij een nieuwe thuis vinden in Europa? Zullen ze integreren? Wat is de juiste immigratiepolitiek? Zal Europa zijn grenzen sluiten? Zal Europa de rechtvaardigheid en het respect voor elk mensenleven in Europa en de wereld bevorderen? Welk engagement houdt Europa aan tegenover Noord-Afrika en Sub-Sahara-Afrika? Hoe zal de financiële crisis de economische en politieke structuren, opgezet na 1989, beïnvloeden? Zal de Europese elite de christelijke wortels van Europa in overweging nemen? Wat zal de houding zijn ten opzichte van de Islam?

Al deze vragen zijn opgedoken. We hebben er geen antwoorden op, maar we mogen wel in de dialoog hieromtrent een woordje meespreken. We kunnen misschien vruchten van onze spiritualiteit aanbieden: een attitude van openheid, hoop en vertrouwen, een engagement tot broederlijkheid tussen de volkeren, ook met degenen die aan de rand van de maatschappij leven. Zo kunnen we als Kerk aanwezig zijn tot het welzijn van de wereld.

We mochten iets daarvan ervaren bij het bezoek aan twee sociale projecten. De franciscanen samen met heel wat medewerkers, houden een ‘Soepkeuken’ open, waar ze ook voorzien in kledij, douches en administratieve raad voor daklozen. Hiermee bieden ze aan deze mensen ontmoetingsmogelijkheden om uit hun isolement te komen.

Salesiaanse broeders en zusters hebben een voorziening waar jongeren getraind en gevormd worden om in een werkritme te komen voor de arbeidsmarkt. Ze houden ook een jeugdhuis en een jeugherberg open, waar deze jongeren zich kunnen inzetten.

We bezochten ook de stad Berlijn met al zijn activiteiten en stadsleven. We ontdekten de stilte en uitnodiging tot bidden in de Katholieke Kathedraal en aan de ingang zagen we een jonge Roma-moeder met haar kind die er mocht bedelen.

We mochten er een link in zien tussen de mogelijkheid tot bidden en een uitnodiging tot solidariteit.

Tijdens de woestijndag hadden we de mogelijkheid tot nadenken en bidden bij de opgedane indrukken en 's avonds mochten we dit delen met elkaar.

Onze week samen ging vlug voorbij, en we zeggen dank voor al het goede dat we mochten ervaren tijdens deze dagen. Moge de Geest ons inspireren en de Fraterniteit tot leiding zijn. Moge de Geest ons zodoende inspireren naar de voorbereiding van de Internationale bijeenkomst in Parijs van 6 tot 21 november 2012.

Eddy Lagae

TEKST VAN ANTON STADLMEIER

Op het Kersttreffen van de Duitse Fraterniteit vorig jaar werd een belangrijke impuls gegeven over het priesterschap heden ten dage, door Anton Stadlmeier. In het licht van de actuele kerk- en priesterproblematiek ook bij ons, dachten wij er goed aan te doen om deze uitgebreide conferentie vertaald - in twee delen- in de Vlaamse fraterniteitsbrief te laten verschijnen. Hier volgt het eerste deel. Met dank aan Amand die de tekst vertaalde en aan een paar mensen liet nalezen. Na de tekst van de auteur volgen enkele vragen die de bespreking van het eerste deel van dit artikel binnen de Vlaamse priesterfraterniteiten kunnen behulpzaam zijn.

De priesterlijke dienst in het licht van het alternatief: De 'ondergang beheren' of de 'overgang vorm geven'

Bemerkingen uit de spiritualiteit van Charles de Foucauld.
(eerste deel)

Ook wanneer zoveel theologische reflectie en kerkelijke uitspraken over het priesterschap de indruk wekken dat het hier gaat over een dienst die niet aan ruimte en tijd gebonden is, toch is het zo: priester ben je nooit in het algemeen, maar alleen in het bijzonder. Je bent altijd priester in de context van

een bepaalde tijd en een bepaalde plaats. Priester ben je niet theologisch maar altijd existentieel, dus als een mens met gevoelens en gewaarwordingen.

De context van plaats en tijd waarin de kerk zich bevindt en meteen ook het priesterschap in Duitsland en in de meeste landen die door onze Westerse beschaving zijn gekenmerkt, stelt haar voor het alternatief dat P.M. Zulehner in deze boutade samenvat: 'Ofwel zal je de ondergang beheren ofwel de overgang vorm geven.'

Die situatie zou ik in mijn *eerste* deel willen schetsen vanuit de kijk van één priester (Erich Guntli). Daaraan zal ik nog eigen beschouwingen en overwegingen toevoegen.

Na deze analyse wil ik in een *tweede* deel vragen of je vanuit datgene wat Charles de Foucauld beleefd en geleefd heeft, perspectieven kan puren om de overgang uit te tekenen. Ik ben mij daarbij bewust hoe speculatief mijn poging is.

In het *derde* deel wil ik in korte trekken de weg naar Foucaulds priester-zijn uittekenen en nagaan welke betekenis het priesterschap voor hem in het geheel van zijn roeping had.

Wat voor mij telt is dit: aantonen dat priesters onmisbaar zijn voor de katholieke kerk, zonder daarbij - zo hoop ik het tenminste - in klerikale taal te spreken.

Ik wil *afsluiten* met een filosofische reflectie, die de plaats en de opgave van de Kerk en daarmee van de priesterlijke dienst in een bepaalde tijd, die men de postmoderne tijd noemt, tracht te begrijpen. Het is een filosofische overdenking over wat Charles de Foucauld heeft doorleefd: de navolging van Christus als het voltrekken van de kenosis van God binnen een concrete wereld en tijd.

1 Priester zijn vandaag - hoe voelt dat aan?

Enkele maanden geleden heb ik in een bijzonder nummer van het tijdschrift 'Christen in der Gegenwart' een zeer gevoelige tekst gelezen van een Zwitserse priester Erich Guntli over het thema 'Priester zijn vandaag - hoe voelt dat aan?' (1) Dit artikel heeft mij herinnerd aan vragen en fantasieën, die ik, minstens in aanzet, bijna 30 jaar geleden ook had. Alles samen volgde ik vier semesters theologiestudies in mijn seminarie van Würzburg en heb ik getracht mij op de dienst en het ambt van diocesane priester voor te bereiden. Zoals bij velen die de weg hebben afgebroken, was het tenslotte het celibaat dat me een andere weg deed kiezen. Maar ook het opnieuw opduiken van een 'traditioneel' priesterbeeld dat zich toen al aftekende, heeft bij mij bijgedragen tot die beslissing.

In de tekst van Erich Guntli gaat het breed gezien over hoe een priester zich voelt in een kerk die, niet voor het eerst sinds de gevallen van seksueel misbruik, een imagoprobleem heeft. Dat imagoprobleem gaat priesters en leken aan, in zover deze in dezelfde boot zitten. Bij de priesters - vermoed ik – gaat het wellicht om een meer veelzijdig existentieel gegeven, omdat zij in een celibatair leven getuigenis moeten afleggen van een vervuld leven dat uitsluitend door één relatie tot Christus en zijn kerk is gekenmerkt. De levenswijze van een leek, voor zover hij in een partnerschap leeft, staat op meerdere benen en is daardoor minder riskant.

Voor Erich Guntli heeft de kerk al sinds lang een imagoprobleem. Dat ontstaat door de kloof tussen haar manier van verschijnen en die van de arme zwerverspredikant van Galilea. De Kerk heeft zich in deze wereld geïnstalleerd, heeft bezittingen en rijkdommen verworven. Daardoor toont ze niet veel meer van de eschatologische voorlopigheid die het denken en leven van Jezus in de vroege kerk bepaalde.

Minstens in onze streek vinden we een haast volkomen verburgerlijkte kerk. Mensen die aan de rand van de maatschappij staan, zijn doorgaans niet de subjecten van de kerk, maar objecten in het kerkelijk sociaal beleid; objecten van de verburgerlijkte reductie van de diaconie van Jezus, wier maatschappelijke opgave zich beperkt niet de oorzaken, maar de symptomen te behandelen. Geen wonder dat velen die op de georganiseerde diensten van de caritas een beroep doen, deze niet met de kerk in verband brengen. Deze kerk heeft een belaste en belastende geschiedenis, met vele episoden die niet op de boodschap van Jezus kan steunen en waarbij het dikwijls niet om het welzijn van de mensen maar om de macht van het instituut ging. De priester is ambtelijke vertegenwoordiger van die kerk en als dusdanig moet hij die noodgedwongen naar buiten uit ook rechtvaardigen. Maar, welk een gevoel geeft dat: een instituut te moeten rechtvaardigen in plaats van een blijde en bevrijdende boodschap te mogen verkondigen?

Voor Erich Guntli heeft dat gevolgen voor de priesterroepingen, waarvan het aantal in vele delen van de Westelijke wereld het nulpunt benadert. Provocerend of gelaten - het hangt er van af- schrijft hij: 'Als je rondkijkt in een samenkomst van priesters, kan je niet anders dan de vraag voelen opkomen: 'Wie overleeft de volgende tien jaar?' Inderdaad de doorsneeleeftijd van de priesters in West-Europa ligt dicht bij de pensioenleeftijd in de samenleving. Welke kerk heeft dan paus Benedictus XVI voor ogen gehad als hij euforisch van de jonge kerk spreekt? Dan heeft hij toch niet naar zijn personeel in Midden - Europa gekeken! Hoe voelt men zich als men tot een uitstervend ras te behoort? Ik stel me voor dat zo iets je emotioneel niet onverschillig kan

laten, dat het - voorzichtig geformuleerd - eerder negatieve dan positieve gevoelens losmaakt. En ik vraag mij af hoe idealisering behulpzaam kunnen zijn, zoals ik deze in een toespraak van Benedictus XVI heb gelezen. Daarin beveelt hij aan de priesters de pastoor van Ars als voorbeeld en oriëntatie aan, een priester voor wie 'na God, de priester alles is' en die in een klein dorp met 230 inwoners werkte. Afgezien van het feit dat dit puur klerikalisme is zoals men het alleen nog in de kringen van Opus Dei of gelijkaardige kerkelijke groeperingen terugvindt, bij 230 inwoners kan je gemakkelijk een zielzorgideaal realiseren dat vele priesters aan het eind van hun seminarie hadden: namelijk priester te zijn met en voor het volk Gods, met andere woorden je priesterdienst realiseren heel volksnabij, met iedereen verbonden. Als zij met die voorstelling het seminarie verlaten hebben, wat is daarvan terecht gekomen? Hoe beleven ze die voorstelling vandaag in de realiteit van altijd groter wordende zielzorgeenheden, parochies en zielzorgverbanden, pastorale gebieden, federaties of welke fantaserijke namen de bisdommen nog allemaal kunnen uitvinden. Voor mij is dat niets anders dan palliatieve geneeskunde en tot de laatste adem een vlekken dekkend dienstaanbod (proberen) overeind te houden. Zo iets verlengt een stervensproces, maar geneest niet. Dat is de 'ondergang beheren' in plaats van de 'overgang vorm te geven'.

Ik geloof dat God die situatie als een opdracht naar ons heeft toegeschoven, omdat Hij samen mét ons onze geschiedenis als zijn en onze kerk creatief wil schrijven. En dan kan de oplossing niet zijn: Wij hebben minder priesters, dus verbreden we hun werkerrein, maar anderzijds passen we de structuren niet aan daar we die voor de eeuwigheid als heilig hebben vastgezet. Ik herinner mij een visioen van Rolf Zeffass uit mijn studietijd: 'Ook als er geen katholieken meer zullen zijn in Duitsland zullen de bisdommen en hun structuren in eeuwigheid blijven.'

De grote pastorale constructies dragen er ook toe bij om de geloofwaardigheid van de kerk teniet te doen en zij verscherpen op hun beurt nog eens het priestergebrek. In het voorbije jaar vond een samenkomst plaats die door de oecumenische kerkdagen (EKD) en door het verbond van Duitse draaiboekauteurs (TV) werd ingericht rond de vraag hoe religie in televisie kan getransporteerd worden. Een fundamenteel besluit van de aanwezige draaiboekauteurs, wetenschappers en journalisten was, dat religie alleen door geloofwaardige figuren kan overgebracht worden. Die figuren worden als alledaagse helden met een hart in scène gezet en niet als vertegenwoordigers van een instituut: ze worden opgevoerd als mensen die bij de mensen 'wonen'. Dat verklaart waarom een tv.-pastor als Otfried Fischer zo geliefd is.

Ook de geloofwaardigheid van sacrale handelingen die in deze series meestal voorkomen, hangt af van de echte geloofwaardigheid van personen die de handelingen voltrekken en niet van het instituut. Het succes van de film 'Des hommes et des dieux' staft deze vaststelling.

Ik denk dat dit in het werkelijke leven niet anders is. Alleen via de geloofwaardigheid van haar personeel kan een instituut aan geloofwaardigheid winnen. Iemand als geloofwaardig ervaren veronderstelt dat, tenzij hij een charismatisch persoon is, er vooral een relatie is. En die valt bij de altijd maar groter wordende pastorale structuren steeds moeilijker te realiseren. Hier wordt een geïnstitutionaliseerde afwezigheid van relaties opgezet. Waar priesters niet meer als echt ervaarbaar zijn, zal men nauwelijks roepingen vinden. Zo wordt priesterschaarste de oorzaak van zichzelf. Ik vermoed dat er onder jullie ook zijn die hun priesterroeping daar gevonden hebben, waar zij in de kerkelijke jeugdbeweging een kapelaan of pastoor van dichtbij meemaakten, aan wie ze konden aflezen hoe zinvervullend het priesterberoep kan zijn.

Tot het imago probleem van de kerk behoort ook nog dat haar structuur naar buitenuit nog maar moeizaam over te brengen is. Buiten de kerk is - minstens in onze Westerse maatschappij - de democratie de verschijningsvorm van het maatschappelijk leven. Aan de sociologische gedaante van de kerk ligt een dogmatisch gefundeerd politiek monotheïsme ten grondslag, dat zijn voorbeeld en zijn oerbeeld in de heerschappijstructuur van het antieke Romeinse rijk heeft. Deze heerschappijvorm vereist het klerikalisme, dat de sacrale macht in de handen van de clerus concentreert. Wanneer een bisschop zegt: 'De kerk is geen democratie, want we staan alle onder de ene Heer; de kerk is ook geen monarchie want wij zijn allen broers en zusters' (2), dan kan ik dat kennelijk toch niet in eenklank brengen met het Roomse centralisme dat de klerikale structuur van de kerk beklemtoont. Als wij in de kerk broeders en zusters zijn, is dat juist de radicalisering van democratie. Het is niet zo makkelijk na te trekken waarom men in de democratische beslissingsprocessen niet op z'n minst evenzeer Gods wil kan bespeuren als in de beslissingen van de curie. Gezien vanuit de geschiedenis van de kerk zal deze bemerking zeker niet mis verstaan kunnen worden.

Tegen de trend van de tijd in schijnt op het eerste zicht nu het Romeinse centralisme te groeien - of is dat niet een voorbeeld van het feit dat men, zoals de politieke klasse, de tekenen van de tijd niet verstaat. De massale protesten tegen Stuttgart 21 of tegen de Castor-transporten kunnen ook zo begrepen worden dat de mensen zich afzetten tegen ondoorzichtige beslissingen die in anonieme commissies en besturen worden getroffen en dat mensen voor

zich het recht opeisen om over hun levensruimte mee te kunnen beslissen en ze mee uit te bouwen. Centralisme dat anonimiteit voortbrengt, vervreemdt; decentralisatie echter die personaliseert, maakt dat mensen zich 'thuis' voelen. Katholiek-zijn bereik je alleen door decentralisatie daar de eenheid van de kerk juist in haar veelheid bestaat. Alleen op die wijze kan de kerk een 'heimat'-gevoel creëren.

De kerk heeft niet voor 't eerst een imagoprobleem sinds de gevallen van (seksueel) misbruik. Enkele aspecten van dit imagoprobleem heb ik al trachten uit te leggen. Veel zou hier nog kunnen aan toegevoegd worden, zoals bijvoorbeeld de rol van de vrouw in de kerk, waar een duidelijk verschil op te merken valt tussen de verbale en de daadwerkelijke waardering.

In déze kerk, met dat imagoprobleem, hebt u voor het celibaat gekozen. Maar - en met die vraag wil ik het eerste deel van mijn overwegingen afsluiten - : 'Wordt dit teken vandaag nog begrepen en indien niet, hoe voelt men het aan?'

Anton Stadlmeier

Wordt vervolgd (deel 2) in de volgende Fraterniteitsbrief.

(1) Erich Guntli: Priester sein heute – wie fühlt sich das an? In: Christ in der Gegenwart. Sonderdruck „Gemeinde ohne Priester,“ o. J., S.6-9.

(2) Bisschop Hugo Auferdeck, geciteerd in: Kurt Koch: Priester in priesterarmer Zeit. Vortrag am Dies academicus der Theologische Fakultät und Diözesantag des Bistums Innsbruck am 27. April 2010.

Mogelijke besprekingsvragen bij dit artikel

Binnen de Vlaamse priesterfraterniteiten kan het lezen en bespreken van deze tekst best aan bod komen vanuit een aantal vragen. Hier worden er enkele opgesomd. Bij voorbeeld:

1. Herken je je in de situatieschets van de Duitse kerk waarin wij ons als celibataire priesters hebben geëngageerd/ engageren? Klopt het imagoprobleem ook voor ons? Bij voorbeeld:

* De verschijningsvorm van een verburgerlijkte machtige, rijke kerk met heel veel caritasinstellingen en deze van de 'man van Nazaret'?

* De schaalvergroting in de opdracht van het geringer wordend aantal priesters waardoor menselijke contacten amper nog mogelijk zijn?

- * De vervreemding in het uitoefenen van het priesterambt tussen de organisatorische taken en het verlangen naar menselijke contacten.
- * De roepingencrisis als gevolg o.m. van het niet meer ervaren worden van mensen die een zinvervullend levensproject als priester beleven.
- * De gemiddelde leeftijd van de actieve priesters die boven de grens ligt van de pensioensleeftijd van andere mensen uit de samenleving.
- * Het klerikale ideaal van de Pastoor van Ars als voorbeeld gesteld in het 'Jaar van de priester'?
- * De autoritaire structuur van de kerk in een wereld die democratie als organisatievorm heeft of minstens nastreeft.
- * De rol van de vrouw die wel beleden wordt in woorden, maar die in de praktijk vaak beperkt wordt.

2. Wat brengt alles dit bij jou teweeg?

HOE ZIT HET MET MIJN "WOESTIJDAG" PER MAAND?

Overkomt het je soms ook, als de maand ten einde is, dat je denkt: "Waar is de maand naar toe... Heb ik deze maand tijd gehad om even op adem te komen, om even stil te vallen bij mijn leven?"

De drukte van pastoraal: de aandacht voor de mensen, het organiseren van onze parochies, het voorbereiden van de liturgie, enzovoort, hebben de tijd gevuld. Al deze dingen vragen onze aandacht, en toch...

Overkomt het je soms ook, dat je durft tijd te nemen om even op adem te komen, dat je het deugddoende ervan ervaart. Dat je het durft de GSM uit te schakelen, ergens naar toe te gaan waar je rust vindt, en even stil wordt. Durf je dan die stilte aan... wat brengt die stilte van gevoelens, van wensen en verlangens...?

Het overkomt mij regelmatig dat de maand ten einde loopt en ik me afvraag wanneer ik mijn "Woestijdag" heb genomen. Wel hier of daar een vrije voor- of namiddag, eens op familiebezoek, de maandelijkse bijeenkomst met de fraterniteitsbroeders, af en toe een avondje onverwachts vrij bij een uitgestelde vergadering... doch dit alles is geen 'Woestijdag' zoals wij het mogen beleven binnen onze spiritualiteit.

Zo'n 'Woestijndag' plannen we best bewust.

Een dag in de maand die we durven vrij houden en 'niets' op onze agenda plaatsen.

Een dag dat we durven in de stilte gaan staan...

Een dag waar we ons laten uitdagen om een lange tijd te bidden...

Een dag waar we even durven nadenken bij wat we bezig zijn...

Een dag met een lange wandeling in de wind, in het bos, in de natuur...

Een dag waar we een bijbelfragment wat dieper durven bekijken en op ons leven leggen...

Een dag waar we op één of andere wijze geconfronteerd worden met onszelf...

Onszelf als mens: met zijn hebbelikheden en onhebbelikheden, met zijn gaven en fouten, met zijn talenten en zijn dromen en wensen...

Onszelf als gelovige: als christen, als mens die durft te leven vanuit Gods Adem, in vriendschap met Zijn Zoon Jezus Christus. Dit in alle kwetsbaarheid en in alle genade die ons ten deel mag vallen.

Onszelf als priester: waar mensen naar kijken hoe hij zijn geloof beleeft, hoe hij in de liturgie voorgaat, hoe hij zijn taak opneemt als parochiepriester, aalmoezenier in een rusthuis, als priester op rust of als wie en wat we zijn...

Onszelf als mens van de 'Kerk': geconfronteerd met de secularisatie, de crisis ten gevolge van seksueel misbruik van leden binnen het 'instituut'...

Onszelf als celibatair: zonder gezin, zonder kinderen, in het alleen-zijn, soms in de eenzaamheid...

Onszelf als vriend van mensen: mogen anderen mij leren kennen zoals ik ben, mogen anderen mij een andere richting geven in mijn leven...

Onszelf als vriend van God: komen we regelmatig tot gebed, tot het ontdekken wat Hij in met ons leven wil...

En zo kunnen we deze opsomming nog verder zetten...

Misschien ligt hier de knoop dat we soms geen tijd maken voor een 'Woestijndag' – bij mij is het toch zo – dat de confrontatie met jezelf moeilijk ligt. En toch kan zo'n dag bevrijdend zijn, want vanuit deze confrontatie mogen we groeien naar levensherziening. Dat mag het doel zijn de 'Woestijndag', weer op het spoor komen van wat onze taak is in Gods Schepping. Dat mag het doel zijn, je leven een nieuwe oriëntatie geven. Wellicht niet in grote plannen, maar in kleine haalbare stappen... en misschien telkens weer opnieuw...

Moge dit artikel ons allen aan het denken zetten over de 'Woestijndag' binnen onze spiritualiteit. Moge het ons aanzetten er tijd voor te maken. Dit artikel

schrijf ik naar aanleiding van de Europese Bijeenkomst in Berlijn, waar men verwonderd was dat er maar één 'Woestijndag' per jaar gepland was. Ik heb echter verduidelijkt dat het hier gaat over één 'gezamenlijke Woestijndag' en dat deze dag een stimulans mag zijn om maandelijks een dag vrij te maken.

Een tweede reden is dat ik pas na enkele jaren in de fraterniteit de 'Woestijndag' ontdekte, daar er niemand mijn aandacht op gevestigd had. Laten we elkaar bemoedigen en uitdagen maandelijks een 'Woestijndag' te nemen.

Jan Sevenhant.

HERABONNERING FRATBRIEF + LIDMAATSCHAP PRIESTERFRATERNITEIT

Beste confrater, broeder in de Heer,

Een trouwe dienaar doet zoals de Meester, en verlaat zich op de goede zorg van de penningmeester, die alle balansen in evenwicht probeert te houden. Op de nationale vergadering te Waasmunster, werd beslist de prijs voor de bijdrage aan te passen, want volgend jaar is er de wereldbijeenkomst van de priesterfraterniteit en we willen solidair bijdragen aan de internationale kas (+ 500 euro ten opzichte van dit jaar). Daarom volgende tarieven en formules:

Evenwel ter verduidelijking nog even de verschillende tarieven vermelden:

1. Actief lid in de priesterfratgroep (maandelijkse bijeenkomst) + fratbrief + internationale courier (2 x per jaar) = 40 euro
2. Lezer van de fratbrief = 20 euro
3. Lezer van de internationale courier = 15 euro
4. Lezer van de twee brieven (fratbrief + internationale courier) = 30 euro

Je ziet het meteen dat de voordeligste manier is om alles in één keer te vereffenen (formule 1)

Mag ik jullie vragen om met het bijgevoegd overschrijvingsformulier (Europees formulier) per kerende voor eind december de betaling te doen, met als mededeling het nummer van de formule (1, 2, 3, 4).

Met vriendelijke groeten,

Luc Frenay, penningmeester Jezus Caritas priesterfraterniteiten Vlaanderen

November 2011

KERSTRECOLLECTIE

Beste confrater,
je bent van harte uitgenodigd op de recollectie die aanvangt op **zondag 8 januari 2012 om 16 uur en op maandag 9 januari om 16 uur** eindigt. Liefst maak je de volledige recollectie mee.

De twee inleidingen worden verzorgd door **priester Patrick Perquy**
Thema: 'Religie en Bijbels geloof, toegepast op de kerstverhalen.'
Je mag gerust priesters niet-leden van de fraterniteit uitnodigen.

Plaats: Let wel nieuwe locatie:

Mariahove, Mariahovelaan 2, 9881 Bellem. 09/374 12 34

Wegbeschrijving:

Vanuit Gent, E40 afrit 12 Nevele, richting Hansbeke, doorheen Hansbeke-dorp, in de Vaartstraat aan café "De reisduif", linksaf richting Bellem, Het domein is gelegen juist vóór de kerk.

Vanuit Brugge, E40 afrit Aalter, richting Aalter/Bellem, doorheen Aalter-centrum, richting Bellem, in Bellem-dorp richting Hansbeke. Het domein is gelegen juist achter de kerk.

Meebrengen: eventueel lakens, brevier, muziekinstrument.

Om in te schrijven, onderstaande strook opsturen, faxen of mailen naar:
Jan Sevenhant,
Kerkstraat 20, 8570 Anzegem.
Tel. 056/68 81 33 Fax. 056/77 21 06
jan.sevenhant@online.be

(Onverwachts afzeggen op hetzelfde telefoonnummer of naar het domein van Mariahove op bovenstaand telefoonnummer). Met dank en tot dan.

Ondergetekende,

Schrijft in voor de Kerstcollectie in Waasmunster.

Stip aan indien nodig :

- ik blijf niet overnachten
- ik blijf in geval van plaatstekort niet overnachten
- ik kan indien nodig nog ... personen meenemen naar huis.

KLEINE ZUSTERS

Studieweek kleine zusters van Nazaret.

Tijdens de week van 28 augustus tot 2 september zijn we met een dertigtal kleine zusters samengekomen in de Oude Abdij van Drogen. We hebben er ons verdiept in onze eigen spiritualiteit en we zochten hoe haar te actualiseren.

Deze vormingsweek werd gedurende 1 jaar voorbereid door een groepje kleine zusters. De basis van de week waren 2 inleidingen die P. Carlos Palacio, s.J., gaf tijdens de vierjaarlijkse ontmoetingsdagen van de Spaanse Foucauldfamilie, in december 2008, in Madrid.

We lazen samen de inleidingen die afgewisseld werden met teksten van broeder Charles, vooral uit zijn brieven. 4 Kleine zusters gaven een getuigenis over hoe zij trekken van Charles de Foucauld herkennen in hun leven. Elkeen kon daarop haar ervaringen delen via verschillende werkwinkels. De dialoog werd in de loop van die week verdiept onder verschillende vormen: twee aan twee, drie aan drie op stap of tijdens kleine gespreksgroepen.

De avonden verliepen nogal geanimeerd, aangezien er naast de kleine zusters van België, Parijs en Barcelona ook een delegatie uit Venezuela en Colombia aanwezig was en elke groep zorgde wel eens voor een inbreng...

We voelen ons als kleine zusters van Nazaret dankbaar en trots volgelingen van Charles de Foucauld te zijn... En we waren het er over eens dat deze studieweek een verrijkende ervaring was die een vervolg zou moeten krijgen...

GEBED VAN OVERGAVE

Vader,

Ik verlaat mij op U,
doe met mij wat Gij goedvindt.

Wat Gij ook met mij doen wilt,
ik dank U.

Tot alles ben ik bereid, alles aanvaard ik,
als Uw wil maar geschiedt in mij
en in al uw schepselen:
niets anders verlang ik, mijn God.

Ik leg mijn leven in uw handen,
ik geef mij aan U, mijn God,
met heel de liefde van mijn hart,
omdat ik u bemin,
omdat het voor mij een noodzaak
van liefde is mij te geven,
mij zonder voorbehoud op U te verlaten,
met een oneindig vertrouwen:
want Gij zijt mijn Vader.

SPIRITUALITEIT

We volgen reeds enkele keren in deze katern de gedachtengang van Jean François Six, die zijn hele leven lang bezig is met de studie over de spiritualiteit van broeder Charles vanuit zijn geschriften en zijn brieven.

Bij een oppervlakkige benadering van deze boeiende figuur zou men kunnen denken dat hij wispelturig was en steeds maar zijn plannen veranderde, kortom dat hij niet goed wist wat hij wilde.

Toch is er een interne logica, een lijn te vinden in al zijn bochten en nieuwe plannen. Ik duid hier de voornaamste mijlpalen aan vanaf zijn bekering.

1. De grote ontdekking is de persoon van Jezus, "mon bien aimé frère et Seigneur".

2. Die Jezus ontmoet Charles vooral in de eucharistie, in het tabernakel (...op een paar meter...)

3. Hij wil een Nazaretfamilie rond die 'Jezus-tabernakel' uitbouwen en denkt aan een nieuwe stichting van kleine broeders die permanente aanbidding doen.

4. Maar de evolutie gaat verder: die Jezus is evenzeer tegenwoordig in de medemens die arm is en "veraf". Dus wordt het een zoeken waar die arme medemens te vinden is.

5. In Marokko zijn er geen priesters en geen tabernakels, dus geen Jezus. Charles wil in dat land deze Jezus brengen.

6. Aangezien de toegang tot dit land momenteel niet mogelijk is zal hij zich vestigen heel dicht bij de grens van Marokko om er binnen te trekken van zodra dit kan.

7. In Beni Abbès gaat Charles zich vestigen in een kleine oase, maar hij is daar ook in contact met de plaatselijke militairen van het garnizoen. Ook dààr is er werk aan de winkel.

8. Hij wil zich strikt houden aan het klooster-”slot” maar wordt overspoeld door bezoekers aan zijn Zaouja.

9. Stilaan wordt die beslotenheid opengebroken door de noden van concrete mensen: hij komt op tegen slavenhandel.

10. Door een appèl van Laperrine wil hij naar het verre Zuiden trekken, naar de Toearegs, om er het terrein voor te bereiden voor de missionering, door een voorbeeldig christen te zijn, niet door te preken.

11. Hij maakt de overgang van een spiritualiteit van de volmaaktheid naar een spiritualiteit van het nu-moment. De overgave. Een klein boekje heeft hem daarin sterk beïnvloed. Ook het bekende “Gebet van overgave” is hier te situeren.

HEILIGHEID IS DE EERSTE VOORWAARDE

Naar het einde toe van 1902 zendt Charles aan zijn jonge apostolische prefect (Guérin) een rapport na één jaar verblijf in die streek (Saoura).

Het rapport bestaat uit 17 punten en heeft als titel:

“Notes sur la manière de parler de notre Sainte Religion aux Indigènes de la Saoura” (nota’s over de wijze van spreken over onze heilige godsdienst met de inboorlingen van de Saoura.)

Hij begint met taalkundige aanduidingen. Vooreerst over de namen die men moet gebruiken om een Arabier, een christen en Jezus te noemen. Hij geeft kritiek op de catechismus die de Jezuïeten van Beyrouth hebben gemaakt: onze inboorlingen verstaan dit Arabisch niet want het is te geleerd en te veel oosters.

Wat de bekering van moslims betreft maakt hij een onderscheid tussen degenen die van goede wil zijn en van kwade wil. Het grote obstakel is de zedenverwildering.

Het belangrijkste is het voorbeeld van christelijke deugden te kunnen

tonen doorheen christenen: niet beginnen met dogma's, niet in discussie treden met moslims. Dat zou verloren tijd zijn.

De bekering van moslims tot het christendom is een kwestie van genade: die moet haar werk doen. Het is niet een kwestie van bekwaam onderricht geven over dat christendom: het zijn de heiligen die tot bekering brengen. Hij citeert als apostel van de moslims de heilige Franciscus van Assisi, die slechts een bewondering opwekte die steriel bleef. De enige die moslims kon bekeren, en dan nog slechts een handvol, was Petrus Claver. Zijn wapen was enkel de heiligheid. Ook hij was omgeven door christenen die het slechte voorbeeld gaven. Maar zijn heiligheid had alles overwonnen.

De heiligheid zal onzichtbaar een uitstraling kennen en de harten raken net zoals de verrezen Christus in de eucharistie zal doen. Dat is een rotsvaste overtuiging van Charles tegenover mannen en vrouwen die onverschillig staan of die gesloten zijn voor het Evangelie.

Wat is nu de Fraterniteit van Beni Abbès? Een omtrek van 1500 meter; twee bronnen en een tiental putten: er worden ongeveer 200 palmbomen geplant en dat aantal zou kunnen oplopen tot 500. Indien er volgelingen opdagen zouden ze daarvan kunnen leven. Mgr. Guérin heeft hem niet kunnen beletten om geen volgelingen te willen. Zijn dromen gaan altijd maar verder: hij wil al een grotere kerk waar een monnikenorde de voortdurende aanbidding zou doen.

HOE KAN HET NOG BETER?

“Recherche inquiète du mieux”

Reeds enkele maanden na zijn aankomst in Beni raakt Foucauld oververhit. Er zit in hem een spanning die hem drijft naar het steeds “meer volmaakte”.

Huvelin tracht hem te kalmeren: “Blijf rustig, zo schrijft Huvelin, heb geduld met jezelf, je wordt gekweld door dat verlangen naar altijd beter...”

En toch, ook deze keer in Beni net zoals vroeger kort na zijn aankomst in Akbes in 1891 en in Nazaret in 1897 is F. weer in vuur en vlam en laat hij zich drijven door immense projecten die hij tot de details uitschrijft.

Beni wordt een oven en is vlug te eng geworden voor Charles: de horizon is er toch te beperkt. Hij wil niet enkel een universele broeder worden voor de mensen van Beni maar voor alle mensen van de hele wereld.

Men vertelt dat de kleine Teresia van Lisieux eenzelfde wereldwijd hart had, maar zij kon dat toch beleven in de besloten kring van een klooster, tussen vier muren. Zij had niet het verlangen om andere kloosters te stichten noch te zoeken naar een nieuwe vorm van religieus leven.

Nog steeds blijft de evangelisatie van Marokko in zijn geest hangen. Hij schrijft een project over de Missie in Marokko, waar “priesters-apostels” zouden gezonden worden “klaar om te sterven met en voor Jezus”. Een groep religieuzen zou de voorhoede vormen voor zijn actieplan. In 1903 verneemt hij dat vier trappisten van Staoueli bereid zijn aan zijn oproep te beantwoorden.

Charles vraagt drie dingen aan degenen die willen komen:

1. bereid zijn hun bloed te vergieten zonder weerstand te bieden.
2. bereid zijn te sterven van honger
3. aan hem (=Charles) gehoorzamen spijs zijn onwaardigheid.

JEZUS EN DE APOSTELEN NAVOLGEN (IMITER JÉSUS ET LES APÔTRES)

Rond Pinksteren ontvangt hij Mgr Guérin gedurende vijf dagen: ze spreken samen over de evangelisatie van Marokko. Maar groot is de

verwondering van Mgr. Guérin wanneer hij kort na zijn bezoek in Beni een brief ontvangt waarin Foucauld het heeft over het Zuiden, over de Toearegs, en niet meer over Marokko.

Dit komt onder de invloed van Laperrine, die in 1901 een tocht naar het zuiden maakte, naar Senegal. In 1902 wordt Laperrine de chef van de gebieden in het Zuiden (Territoires du Sud). De regering laat Laperrine toe deze zuiderse gebieden te onderwerpen.

Op dat moment begint Laperrine in de richting van Foucauld te kijken en zendt luitenant Niéger naar Beni.

Laperrine is op 16 april 1903 een zending begonnen die hij noemt "tournée d'appropriation", een tocht die moet "tam maken". Het komt erop aan om aan die bevolking het gelaat te tonen van een veroveraar die tegelijk sterk is maar ook rechtvaardig, en geenszins brutaal. Dit moet gebeuren door een vreedevolle expeditie.

Dit nieuws verspreidt zich snel in de woestijn en een brief van Laperrine zal F. heel sterk aangrijpen. Hij stelt aan F. voor om aan zijn project voor het Zuiden mee te werken. Dat is voor Charles een copernicaanse revolutie.

Eerst was hij de ultra-sedentaire, binnen een strikt slot, en nu zou hij een nomade worden, missionaris, "het leven van een eenzame doch zonder slot, van het type van de rondtrekkende missionarissen, die enkele dagen op dezelfde plaats blijven en die daar vaak terugkeren.

Dat wordt een radicale evolutie. Hij zendt een brief aan Mgr. Guérin en een brief aan Huvelin, weliswaar met veel aarzeling: "ik vrees een verkeerde weg in te slaan". Maar eenmaal die brieven verstuurd, komt er een vrede over hem, een vreugde, een rustig vertrouwen en een vurig verlangen naar de Toearegs te gaan, in afwachting dat Marokko een opening biedt.

In Beni heeft hij het werk verricht van een "ontginner": iedereen heeft kunnen zien dat onze godsdienst een en al vrede en liefde is. Nu moet

dit zaad elders gebracht worden: de evangelisatie van de Toearegs kan beginnen. Zijn stichtingsplannen voor een nieuwe congregatie moeten wijken voor de evangelisatie. Deze evangelisatie betekent voor hem niet in de eerste plaats verkondiging, maar uitwisseling, eenvoudige dialoog, in de dagelijkse relatie met de anderen.

Dat is de incarnatie: versmolten worden met een groep mensen, hun taal beheersen om tot hen op een juiste manier te kunnen spreken.

Hij is dus apostel en niet missionaris in de zin van een verkondiger van buitenaf.

De eenzaamheid ziet hij dan in het hart zelf van deze roeping.

Op 15 juli ontvangt hij het antwoord van Huvelin: "volg uw innerlijke beweging, ga waarheen de Geest u voert"

F. is eenvoudig en open geworden; hij zoekt niet langer om een idee te doen slagen. F. zal onmiddellijk het ja van Huvelin laten weten aan Mgr. Guérin: een dubbel spoor: het gros van de tijd bij de Toearegs en daarbij eens per jaar een rondgang bij de garnizoenen waar geen priester aanwezig is.

Het antwoord van Mgr. Guérin is echter zeer terughoudend. Hij vindt het besluit van Charles zeer overhaast. Daarbij komt het probleem dat F. in het verre Zuiden niet zal kunnen de mis opdragen wegens gebrek aan misdienaar.

Deze jonge Mgr. Guérin, apostolisch prefect, toont zich aan 31 jaar eigenlijk veel voorzichtiger dan Huvelin die dan 65 is.

Op 14 augustus maakt F. zijn eenvoudig testament op: "Ik laat alles wat ik bezit, zonder uitzondering, na aan Raymond de Blic, mijn schoonbroer"

F. is 44 jaar en zijn vader stierf op die leeftijd: misschien is dat de reden om zijn testament te maken.

De confrontaties met plunderaarsbenden worden frequenter. Begin september 1903 zijn er gevechten op 30 km ten noorden van Taghit: F. gaat er heen om de 48 gekwetsten bij te staan: hij blijft er de hele maand september.

Begin oktober is hij terug in Beni. Ondertussen wordt zijn voorziene tocht naar het Zuiden uitgesteld.

ZICH PRIJSGEVEN AAN DE GEBEURTENISSEN

In zijn eerste regel voor de toekomstige nieuwe stichting was het "slot" zeer belangrijk. F. had erin geschreven dat het een zware zonde zou zijn het slot te verlaten (1899). Nochtans was er een openheid voorzien: een voorhof waar er aalmoezen konden uitgedeeld worden. Iedereen zou er mogen binnengaan.

Dat idee van voorhof zal nu andere dimensies aannemen: het wordt uitvergroot tot in het oneindige: dit voorhof wordt een open deur naar het zuiden. F. houdt steeds meer rekening met de realiteit. Met de priesterwijding in 1901 is een derde fase bij F. begonnen.

Na de twaalf jaren van zijn jeugd waarin hij zich helemaal liet gaan komt een tweede fase van het zich terugtrekken, vanaf 1882: een periode van radicaliteit en ontoegeeflijkheid op de principes.

Vanaf 1901 zal hij beschikbaar worden voor het onvoorzien. Het gebeuren 'l'évènement' zal hem nu leiden tot aan zijn dood. Hij zal nu de gehoorzaamheid aan zijn apostolisch prefect (Guérin) veel meer ontspannen gaan beleven.

EEN VAN DE BOEKEN WAARVAN IK HET MEEST LEEF

kleine boekje van de Caussade, "L'abandon à la Providence" zal op F. een grote invloed hebben en hij zal het aanbevelen aan zijn omgeving. Aan zijn zuster, aan madame de Bondy, aan père Jérôme.

Wat wordt er in dat boekje vooropgesteld?

Alles wat gebeurt, alles wat ons leven maakt is de uitdrukking van de “wil van God”.

Dit idee heeft de Caussade gehaald bij Frans van Sales: het gebeuren, l'évènement, met al hetgeen dat meebrengt aan onvoorziene zaken en zaken die ons ontstellen is uitdrukking van de wil van God.

Dan moet men zich overgeven aan Gods wil (abandon).

Romano Guardini zal die gedachten van de Caussade zo samenvatten: het christelijke bestaan is een “geschiedenis” en niet en “systeem”.

Charles de F., die aanvankelijk begon met een “systeem”, is, dank zij Caussade, beter een heel andere horizon gaan zien, een andere tijd, een horizon die niet besloten wordt door vier hoge muren van de fraterniteit, en een tijd die niet zorgvuldig getimed is door een vast programma.

God roept op dit moment en vraagt een instemming. En aangezien het een God is die ondoorgrondelijk is, zal het altijd leiden tot het onbekende.

Ter bespreking:

Heb jij al ervaring gehad met gebeurtenissen die richting gaven aan je verder leven; m.a.w. zie je in gebeurtenissen de Geest aan het werk?

Nuttig eens daarover uit te wisselen.

Johan Goemaere, Steenbrugge

CHARLES WINT GELEIDELIJK AAN HET VERTROUWEN (26)

Van 11 augustus tot september 1906 verblijft broeder Charles een eerste periode in Tamanrasset bij de Toearegs. Het zal niet gemakkelijk zijn om het vertrouwen van hen te winnen. Zij bekijken de Fransen als hun bezetters en als hun meerderen. En omgekeerd, Toearegs zijn voor Franse militairen een lage, onbeschaafde groep mensen die heel primitief leven. Alleen de vriendschap en de door zijn christelijk geloof bezield liefde, zullen Foucauld in staat stellen door hen aanvaard te worden.

Zoals in Beni Abbes bouwt Charles met de hulp van haratin (een soort slaven van de Toearegs) een rieten woonhut en een kleine kapel. Vrij vlug vinden armen, zieken en zwakken de weg naar 'de marabout'. Dat wordt niet steeds goed onthaald door de 'heren van de Hoggar', de oorlogszuchtige Toearegs. Zal hij het vertrouwen van de mensen winnen?

Ze zijn zo wantrouwig als ze zien hoe ik in mijn tuin aan het werken ben. Maar niemand durft het aan om naar mij toe te komen. Hoe zal ik hun vertrouwen krijgen?

Naar zijn nicht, Madame de Bondy, schrijft Charles: "Hier leven in de omgeving veel nomaden. Tamarasset is het hart van de sterkste stam. De nomaden en enkele vaste bewoners hebben

reeds gewoonte genomen om iets te komen vragen: naalden, medicamenten en sommige armen zouden zelfs wat graan komen vragen." Blijkbaar groeit er al wat vertrouwen.

Vrij vlug wordt Charles de vriend van Moussa, de chef van de Ilbearges.

Als jij iemand vreemds ontmoet, hoe kan je proberen het vertrouwen te winnen? Wat is daarvoor belangrijk volgens jou?

Nacht is om de huizen heen
dood is in de bomen
straat is uitgestorven steen
tot er licht zal komen.

Jan Duin

Eens zal het licht hier schijnen,
van oost tot west
van zuid tot noord
dan zullen schaduwen verdwijnen.

Bob Dylan

Uit uw hemel zonder grenzen komt gij tastend aan het licht
Met een naam en een gezicht, even weerloos als wij mensen.

Huub Oosterhuis

DATA OM NIET TE VERGETEN

Seculiere fraterniteiten

Donderdag 1 december: op diverse plaatsen in Vlaanderen wordt de sterfdag van broeder Charles herdacht. Zie blz. 7 in dit nummer.

Zondag 4 maart 2012: met zuster Sabine, Godelieveklooster, Boeveriestraat te Brugge. Meer details volgen later. Inlichtingen en inschrijvingen bij Anne-Marie Waerlop, 051/ 72 33 07 of bij Christof Bogaert, 051/72 24 56.

Donderdag 17 tot zaterdag 19 mei 2012: mini-retraite in Ter Loo, Loppem, zie volgende fratbrief.

Zondagavond 22 juli tot vrijdagmiddag 27 juli Vakantieretraite: in "Ter Dennen", Westmalle.
Meer info volgt later!

Priesterfraterniteiten

Zondag 8 tot maandag 9 januari 2012: Kerstreco te Bellem Mariahove, predikant Patrick Perquy of Michel Pinchon. Inschrijvingsformulier en wegbeschrijving komen in de volgende fratbrief, hou de datum nu reeds vrij.

Zondag 1 tot maandag 2 april 2012: Paasreco te Bellem Mariahove.

Zondag 8 juli tot zaterdag 14 juli 2012: Retraite in Wavreumont.